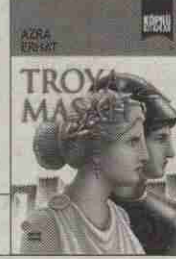

Masalların masalı: Troya Masalı

CİHAN ERKEN

TROYA MASALI

Azra Erhat
Resimleyen: Ferruh Doğan,
Güneşçi Kitaplığı, 2009,
96 sayfa, 12 TL.

Köprü Kitaplar dizisine 'Troya Masalı' adlı kitabıyla Azra Erhat da katıldı. 'Troya Masalı', Azra Erhat'ın akıcı dili ve Ferruh Doğan'ın çizimleriyle, birbiriyle iç içe geçmiş olan Ege Uygarlığı ve Anadolu Uygarlığı'na dair hikâyeler anlatıyor

Güneşçi Kitaplığı tarafından yayımlanan Köprü Kitaplar dizisi Çağdaş Türk Edebiyatı'yla genç okurlar arasında bir köprü kurmayı amaçlıyor. "Bu köprü'nün bir ucunda seçtiğimiz kitaplar, diğer ucunda ise okurlar duruyor. Şimdilik bir hayal köprüsü. Geçmeden ne olduğu, ne işe yaradığı anlaşılmaz," diyor Gümüş. Dizide, bundan daha önce Necati Tosuner'in *Keleş Osman*, Ayhan Bozırat'ın *Sokakta Tek Başına*, Ömer Seyfettin'in *Sivrisinek*, Necati Güngör'ün *Sessiz Yürek*, Osman Şahin'in *Katuna'da Dokuz Ay* adlı kitapları yayımlandı. Şimdi de, ülkemizde Hümanizm akımı olan Mavi Anadolucular'ın en önemli temsilcilerinden olan ve aynı zamanda, tarihçi ve ozan Homeros'un *İlyada* ve *Odysseia* adlı kitaplarını A. Kadir ile birlikte Türkçe'ye çeviren Azra Erhat'ın *Troya Masalı* adlı eseri raflarda yerini aldı. Yazarın bunca marifeti olunca, genç okuyuculara yönelik büyükler için de bir kaynak olabilir. *İlyada* ve *Odysseia*'ya giriş niteliği taşıyan bir kitap kaleme alması da şartırtıcı olmamaktan öte, kaçınılmazmış. Batı Edebiyatı'nın en önemli eserlerinden olan ve çağdaş edebiyata da ilham

veren *İlyada* ve *Odysseia*'nın mutlaka okunması gereken kitaplar olduklarını, okullarda zorunlu tutulan okuma listelerinde her zaman sarsılmaz bir yere sahip olduklarını biliyoruz -hatta bu kitapları, gençliklerinde okuyamadıkları için ilerleyen yaşlarında hayıflanıyorlar bile var. Azra Erhat da, *İlyada* ve *Odysseia*'nın geçtiği topraklara dair bir anlatı kaleme almış. İlk kez 1981 yılında yayımlanan *Troya Masalı*, Azra Erhat'ın akıcı dili ve sade üslubuyla ve Ferruh Doğan'ın çizimleriyle, birbiriyle iç içe geçmiş olan Ege Uygarlığı ve Anadolu Uygarlığı'na dair hikâyeler anlatıyor.

Troya Masalı'nda, binlerce yıldır süregelen bir masalı-ya da söylenceyi- Azra Erhat'tan, onun bakış açısıyla okuyoruz ve hatta duyuyoruz. Çünkü kitap, kelimenin tam anlamıyla bir anlatı. Sanki Erhat karşınızda ve kendi sesiyle hikâyeler anlatıyor gibi. Bu nedenle, sade ve akıcı anlatımıyla kitabı elinizden bırakmak mümkün değil. Aynı zamanda yazar, okuyucuda hem merak uyandırıyor, hem de onu çeşitli akl yürütmelere gark ediyor.

Kitap önce, Çanakkale Boğazı'nın masallarıyla başlıyor. Yazar, genç okuyucu-

cuyu Çanakkale Boğazı'nın geçmişten kalma anıtlar, eski surlar ve kulelerle bezenmiş atmosferinde bir yolculuğa çıkarıyor. Ve bu gezintiyi öyküleriyle süslüyor. Çanakkale Boğazı'nın adının neden Hellespontos olduğunu anlatıyor önce. Tarih boyunca savaşlara sahne olmuş olan Çanakkale'ye varmışken, "Dumlupınar denizaltısının kara bahıtlı yiğitlerini" de, burada 1915 yılında Mustafa Kemal kumandanlığında verilen mücadeleyi de anmadan edemiyor.

TROYA'YI BULAN ADAM

Troya Savaşı da Çanakkale Boğazı'nın kilit noktasını ele geçirmek için rastlanan ilk savaş. Erhat savaşı anlatmadan önce şehrin tarihinden ve kuruluşundan bahsederken taşlar yavaş yavaş oturuyor okuyucunun kafasında. Belirtmeden geçmeyelim, Erhat, Çanakkale Boğazı'nı tek ayağı sakat olduğu halde- yüzerek geçmiş olan İngiliz şair Lord Byron'a da Türkleri sevmeyi için -belki biraz amacını aşan bir coşkuyla- verip veristirmeyi de ihmal etmiyor.

Troya'yı bize kimler tanıttı adlı

bölümde ise, çocukken Homeros'un *İlyada* adlı destanını okuyup Troya'yı bulmaya karar veren ve gerçekten de Çanakkale'nin otuz kilometre güneybatısında Hisarlık Tepesi'nin üzerinde yaptığı kazılarla şehre ulaşan Alman Heinrich Schliemann'ın hikâyesini anlatıyor.

Kitap, tüm yönleriyle Troya Savaşı'nın anlatıldığı Troya Masalı adlı bölümle devam ediyor. Erhat, Troya şehrinin başındaki Priamos'un en büyük oğlu olan Hektor'un şehri savunmasını Mustafa Kemal'in Çanakkale'yi savunmasına benzetiyor. Hikâyemize dönersek, Paris'in İda Dağı'nda Kaz Dağı- aylarla büyütülmesinden, meşhur güzellik yarışmasına, Paris'in dünyanın en güzel kadını aramak üzere yolculuğa çıkmasına, Helene'i kaçırıp Troya'ya getirmesine ve Akhalar'ın on yıl süren savaşa hazırlık sürecine kadar tüm hikâye geliyor gözümüzün önüne. Kitap, Savaş, Patroklos Destanı, Hektor ve Akhil-leus'un Savaşı, Troya'da Yas ve Tahta At Söylencesi adlı bölümlerle sona eriyor. Kitap sona eriyor ermesine ama, bu söylencenin yarattığı etki hiç sona ereceği benzemiyor.